

Datum
2018-11-02
Handläggare
Linda Kazmierczak
Direkttelefon
046-5404602

Diarienum: 2018-003773

Räddningstjänsten Syds yttrande över SOU 2018:54 En effektivare kommunal räddningstjänst

Räddningstjänsten Syd tillstyrker i allt väsentligt utredningens slutsatser och förslag, men vill lämna följande synpunkter på några av betänkandets delar:

Handlingsprogram

I betänkandet föreslås att handlingsprogrammen ska bli mer konkreta, likformiga och möjliga att följa upp från statens sida. Räddningstjänsten Syd välkomnar detta av skäl som rör möjligheten att leva upp till lagens intentioner och planera för *tillfredsställande och likvärdigt skydd* samt för att underlätta resurssamverkan, men invänder mot att enklare uppföljning från statens sida skulle vara ett motiv. Syftet med ett kommunalt styrdokument bör inte vara att möjliggöra en effektiv uppföljning från staten. Räddningstjänsten Syd föreslår också att begreppet handlingsprogram ersätts med mer allmängiltiga begrepp som ”styrdokument för räddningstjänst” och ”styrdokument för olycksprevention”, för att enklare kunna anpassas till kommunernas styrstrukturer.

Förebyggande verksamhet

I betänkandet föreslås ett mål för den förebyggande verksamheten, för att den förebyggande verksamhet som staten och kommunerna ansvarar för ska planeras och organiseras så att den effektivt bidrar till att förhindra eller begränsa skador till följd av bränder och andra olyckor. Räddningstjänsten Syd instämmer i utredningens uppfattning att den brandförebyggande verksamheten inte har fått lika stort genomslag i kommunerna som räddningstjänstverksamheten fått. Likaså delar vi uppfattningen att verksamheten så långt det är möjligt behöver inriktas mot åtgärder som är bevisat effektiva. Räddningstjänsten Syd är samtidigt tveksam till ett nationellt mål rörande bred olycksprevention, bortom brandförebyggande, som ett resultat av föreliggande betänkande eftersom varken utredningen eller kompetensbasen i utredningsarbetet haft sådant fokus. Texten så är formuleringen *andra olyckor* för bred, och att införa en sådan styrning skulle vara ingripande i kommunens verksamhet och resurser för förebyggande. Vi anser därför att vidare utredningsarbete behövs för att sätta ett nationellt mål och rimliga avgränsningar i detta avseende.

Behovet av vägledning i vad som är skäligt brandskydd är större än behovet av mer reglerad tillsyn. Skälighetsbedömningen bygger till stor del på andra lagstiftningar, särskilt nuvarande

och tidigare bygglagstiftningar och arbetsmiljöföreskrifter. Detta innebär att den enskildes skydd mot brand i väsentliga delar inte regleras genom lag om skydd mot olyckor utan snarare indirekt av annan lagstiftning. I den situationen är det motsägelsefullt att förvänta sig att ökad detaljreglering i LSO, som till exempel mer reglerad tillsyn, faktiskt skulle leda till ett mer välavpassat skäligt brandskydd.

Räddningstjänstverksamheten

Räddningstjänsten Syd välkomnar av flera skäl betänkandets förslag att handlingsprogrammet ska redovisa vilken förmåga kommunen har, själv eller i samverkan med andra, att möta de risker för olyckor som finns i kommunen och som kan föranleda räddningsinsatser. Likaså att det fortsatt är upp till kommunen att bedöma vilka förmågor och vilken dimensionering som krävs för att hantera de olyckor riskanalysen redovisar. Räddningstjänsten ser dock ett potentiellt gränsdragningsproblem avseende formuleringen att kommunen ”..för varje typ av sådan olycka..” ska redogöra för vilken förmåga kommunen har att genomföra räddningsinsats. Det är en mycket bred formulering och avgränsningar kommer sannolikt att behöva göras av sannolikhet för och konsekvens av olyckstypen i det att förmåga redovisas.

Räddningstjänsten Syd välkomnar föreslaget om enhetligt ledningssystem och märkning av utrustning framför allt för att underlätta samverkan mellan räddningstjänster och mellan räddningstjänstorganisationer och övriga aktörer såsom polis och ambulans.

Utbildning

Räddningstjänsten Syd välkomnar såväl förslaget att utbildningarna till räddningschef och räddningsledare ska utredas, som förslaget till ökad finansiering till MSB:s utbildningsverksamhet för att bättre kunna möta kommunernas behov. En generell synpunkt är dock att inte bara är tillgången på utbildningar varit problematisk utan också kvaliteten i vissa av utbildningarna.

Statens tillsyn och stöd

Betänkandet föreslår att statens tillsyn över kommunernas verksamhet enligt lagen om skydd mot olyckor ska flyttas från länsstyrelserna till MSB, samtidigt som MSB har att samordna och stödja kommunerna med råd och information. Räddningstjänsten Syd invänder inte till förslaget, men vill framföra att det är av största vikt i hur MSB tar sig an uppgiften, att tillsynen fortfarande framöver utövas med stort mått av kunskap om lokala förhållanden.

När det gäller att MSB föreslås bemyndigas att föreskriva vad kommunernas redogörelse av olycksundersökningar ska innehålla, så anser Räddningstjänsten Syd att det bör krävas av MSB att detta identifieras i samråd med landets räddningstjänster. MSB bör också ges en roll i att råda bot på den nuvarande situationen att den enda leverantören av verksamhetssystem på marknaden inte möter behoven i den kravspecifikation som tagits fram av MSB och räddningstjänsterna tillsammans för vad som bör redovisas och följas upp, vilket inverkar menligt på möjligheterna till lärande av de olyckor som inträffar.

Linda Kazmierczak
Förbundsdirektör